

Επιλογή Υπουργού για δεδομένο χαρτοφυλάκιο, από τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης (Πρωθυπουργός), με τη βοήθεια της Αναλυτικής Ιεραρχικής Διαδικασίας.

Στο πλαίσιο εφαρμογής της μεθόδου της Αναλυτικής Ιεραρχικής Διαδικασίας εξετάζεται ως σκοπός η επιλογή του κατάλληλου Βουλευτή για τη θέση του Υπουργού ενός δεδομένου Υπουργείου.

Σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ.2 του Συντάγματος, ο Πρωθυπουργός διορίζει και παύει τα μέλη της Κυβέρνησης. Εκείνος θέτει τα κριτήρια, τα ιεραρχεί, καθορίζει τις προτεραιότητες και δίνει έμφαση στα αναγκαία χαρακτηριστικά που ο ίδιος κρίνει σκόπιμο ότι οφείλει να διαθέτει το πρόσωπο που θα επιλέξει για κάθε Υπουργείο.

Επειδή, σύμφωνα με το Σύνταγμα (άρθρο 82, παρ. 2), ο Πρωθυπουργός μπορεί να επιλέξει Υπουργό μεταξύ κάθε έλληνα πολίτη που δεν στερείται των προσόντων εκλογιμότητας, τα οποία καθορίζονται στο άρθρο 55, και προκειμένου να τον διευκολύνουμε στην απόφασή του, θα περιορίσουμε το πλήθος των υποψηφίων, εν δυνάμει, Υπουργών στο μέγεθος των ατόμων που συγκροτούν την Κοινοβουλευτική Ομάδα του πολιτικού σχηματισμού που κατέχει την πλειοψηφία των εδρών του Κοινοβουλίου. Αυτός ο περιορισμός είναι αρκετά ρεαλιστικός σε σχέση με την ιστορική εμπειρία συγκρότησης των Ελληνικών Κυβερνήσεων μετά τη δεκαετία του 1960, τόσο μετά τη Μεταπολίτευση όσο και πριν το Πραξικόπημα, μιας και οι εξωκοινοβουλευτικοί Υπουργοί ή οι Υπουργοποίηση Βουλευτών που δεν ανήκουν στην Κοινοβουλευτική Ομάδα μιας μονοκομματικής Κυβέρνησης είναι εξαίρεση σε έναν άτυπο παγιωποιημένο πολιτειακό κανόνα.

Ως αναγκαία υπόθεση εργασίας λαμβάνεται, επιπλέον, ότι ο Πρωθυπουργός είναι και Πρόεδρος του πολιτικού σχηματισμού (κόμμα) που έχει την προαναφερόμενη ευρεία κοινοβουλευτική πλειοψηφία. Η υπόθεση αυτή κρίνεται αναγκαία για να μην υπεισέλθουν στην ανάλυσή μας κριτήρια αλλότρια εκείνων που ο ίδιος ο Πρωθυπουργός θα θεωρούσε ως καταλληλότερα για τη σχετική επιλογή. Αλλότρια ή εξωγενή, για τις ανάγκες της παρούσας ανάλυσης, θεωρούνται τα κριτήρια που σχετίζονται με την ανάγκη τήρησης εσωκομματικών ισορροπιών ή η αναγκαστική αναλογική εκπροσώπηση των κομμάτων που συγκροτούν μια ενδεχόμενη Κυβέρνηση συνασπισμού κομμάτων. Είναι γνωστό άλλωστε ότι μια κυβέρνηση συνασπισμού ή η ισχυρή επιρροή που εκ των πραγμάτων ασκεί ο Πρόεδρος του κόμματος με την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, διαφοροποιούν ουσιαστικά τα κριτήρια, τις προτεραιότητες και τα χαρακτηριστικά που θα έκρινε ως αναγκαία για την επιλογή των Υπουργών της Κυβέρνησής του, χωρίς σχετικές δεσμεύσεις, Πρωθυπουργός.

Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται στην παρούσα ανάλυση είναι κατά το δυνατόν ποσοτικά, προκειμένου να προκύπτουν οι σχετικές προτιμήσεις με αλγεβρικό και συνεπώς αυτοματοποιημένο τρόπο.

Τα Κριτήρια που ενδεικτικά επιλέγουμε προκειμένου να ελέγξουμε τη λειτουργία της μεθοδολογικής μας προσέγγισης είναι:

1. Σταυροληψία.

Το κριτήριο αυτό είναι αμιγώς ποσοτικό. Αφορά στον αριθμό των ψήφων που έλαβε ο Βουλευτής στις τελευταίες βουλευτικές εκλογές και είναι αύξουσα συνάρτηση του αριθμού των ψήφων του κάθε υποψηφίου.

Αυτό το ποσοτικό κριτήριο θα μπορούσε να ενσωματώνει και κατάλληλους συντελεστές διόρθωσης που θα προέκυπταν για κάθε εκλογική Περιφέρεια ανάλογα με το πόσο «ευαίσθητη» κρίνεται για το κόμμα ή/και ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή από την οποία προσδιορίζεται (η εκλογική Περιφέρεια). Αν και αυτή η στάθμιση με τους συντελεστές διόρθωσης φαίνεται να δημιουργεί μείζονες προσωπικές (υποκειμενικές) εκτιμήσεις, εντούτοις μπορεί να αποδειχθεί ότι οι συντελεστές μπορούν να προκύψουν μέσω ποσοτικών στοιχείων που προσδιορίζουν αντικειμενικά το πόσο «ευαίσθητη» κομματικά είναι μια εκλογική Περιφέρεια.

2. Περιοχή εκλογής.

Αφορά στον αριθμό των εδρών που αντιστοιχούν (σύμφωνα με τον εκλογικό νόμο) στην εκλογική Περιφέρεια από την οποία εξελέγειο υπό αξιολόγηση υποψήφιος Υπουργός. Με δεδομένο ότι οι μονοεδρικές Περιφέρειες, αλλά και γενικότερα οι Περιφέρειες με λίγες έδρες, είναι κρίσιμες για την ανάδειξη κοινοβουλευτικών πλειοψηφιών, θα υποθέσουμε ότι το κριτήριο αυτό είναι μια φθίνουσα συνάρτηση του αριθμού των εδρών. Έτσι, ο αξιολογούμενος που εξελέγει σε μια μονοεδρική εκλογική Περιφέρεια λαμβάνει **περισσότερα** μόρια από εκείνα που λαμβάνει ο αξιολογούμενος από μια εκλογική Περιφέρεια με περισσότερες έδρες. Ο ακριβής προσδιορισμός του αριθμού των «περισσότερων»μορίων (βαθμών) μπορεί να καθοριστεί σε σχέση με τις προβλέψεις του εκάστοτε ισχύοντα εκλογικού νόμου και ειδικότερα σε σχέση με το πως κατανέμονται οι έδρες στα κόμματα βάσει του ποσοστού των ψήφων που λαμβάνουν στο σύνολο της Επικράτειας.

3. Κοινοβουλευτική σταδιοδρομία.

Επιβεβαιώνοντας τη μεροληπτική προσέγγιση της ανάλυσης σε κατά το δυνατόν ποσοτικά κριτήρια, το εν λόγω κριτήριο αφορά στον αριθμό των ετών που διετέλεσε μέλος της κοινοβουλευτικής ομάδας του κόμματος ο υπό κρίση Βουλευτής. Χωρίς καταστρατήγηση της κλίσης προς το ποσοτικό, στο εν λόγω κριτήριο μπορούν να προσμετρούνται και τα έτη πολιτικής δράσης σε εκλεγμένα αιρετά όργανα (Περιφερειακής ή Τοπικής αυτοδιοίκησης) με τον κατάλληλα σταθμισμένο συντελεστή διόρθωσης. Το κριτήριο αυτό είναι μια αύξουσα συνάρτηση των ετών (ή των σταθμισμένων ετών) που ο υποψήφιος Υπουργός αποτελούσε ενεργό αιρετό μέλος σε Κοινοβουλευτικό, Περιφερειακό ή Τοπικό πολιτειακό όργανο.

4. Βιογραφικό / τεχνοκρατική εμπειρία.

Στο κριτήριο αυτό λαμβάνονται υπόψη τα έτη επαγγελματικής ενασχόλησης του υποψηφίου με αντικείμενο σχετικό με το αντικείμενο του χαρτοφυλακίου για το οποίο αξιολογείται. Τα έτη τεχνοκρατικής εμπειρίας μπορούν να προσαυξάνονται κατά ένα ορισμένο ποσοστό (π.χ. 3-5%) για τους κατόχους διδακτορικών διπλωμάτων στο αντικείμενο του χαρτοφυλακίου ή κατά ένα άλλο (σχετικό) ποσοστό για τους διατελέσαντες πρώην Υπουργούς¹. Το κριτήριο αυτό είναι μια αύξουσα συνάρτηση των ετών τεχνοκρατικής εμπειρίας (σταθμισμένης με το διακεκριμένο αντίστοιχο βιογραφικό) σχετικής με το χαρτοφυλάκιο.

5. Προσήλωση στον Πρόεδρο.

Αμιγώς ποιοτικό και απολύτως υποκειμενικό κριτήριο που σχετίζεται με το βαθμό προσωπικής και πολιτικής εγγύτητας που αποδίδει ο αποφασίζων στον αξιολογούμενο. Το κριτήριο αυτό είναι μια αύξουσα συνάρτηση του βαθμού προσήλωσης του υποψηφίου στον Πρόεδρο. Κρίνεται απαραίτητο καθόσον είθισται ο εκάστοτε Πρωθυπουργός να δίνει βαρύτητα στην επιλογή προσώπων «εμπιστοσύνης», μιας και ο εκάστοτε Υπουργός είναι αυτοδίκαια μέλος του

---

¹ Θεωρείται αυτονόητο ότι στους υπό αξιολόγηση νέους Υπουργούς, ο Πρωθυπουργός δεν θα συμπεριλάβει εκείνους των όποιων το έργο τους έλαβε αρνητική αξιολόγηση από τον ίδιο.

Υπουργικού Συμβουλίου και συνεπώς ισότιμος² και συνυπεύθυνος για την γενική πολιτική της Κυβέρνησης³.

Αντίστοιχα ποιοτικά κριτήρια μπορεί να είναι το φύλο -εφόσον για διάφορους λόγους ο αποφασίζων κρίνει ότι η Κυβέρνηση θα πρέπει να έχει μια ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων- η καταγωγή, το ύψους, η προσωπικότητα ή η δημόσια εικόνα των αξιολογούμενων.

Από την ανωτέρω περιγραφή των κριτηρίων που επιλέξαμε, διαπιστώνεται ότι τα τέσσερα πρώτα μπορούν να χαρακτηριστούν ως αμιγώς ποσοτικά, με φθίνουσα αυστηρότητα όσο προχωρούμε από το πρώτο στο τέταρτο, και το πέμπτο κριτήριο δεχόμαστε ότι είναι αμιγώς ποιοτικό και απολύτως υποκειμενικό για τον αποφασίζοντα. Μια γενικότερη παρατήρηση σχετίζεται με το ότι όσο κι αν προσπαθήσει ο αναλυτής να ποσοτικοποιήσει τα κριτήρια που θα χρησιμοποιήσει στην ανάλυσή του, διαπιστώνεται ότι πάντοτε, σε κάθε στάδιο διόρθωσης ως προς το ρεαλιστικότερο της ποσοτικής περιγραφής ή της αναλογίας που καθορίζεται για το οικείο κριτήριο, εμφανίζεται ένα ποιοτικό χαρακτηριστικό που δύσκολα ποσοτικοποιείται χωρίς να γίνουν παραδοχές ή χωρίς να καταφύγει σε εκλεπτύνσεις, οι οποίες αφενός αίρουν τη γενικότητα και την καθολικότητα και αφετέρου ενσωματώνουν εκτιμήσεις ή οιονεί προτιμήσεις.

Για λόγους που σχετίζονται κυρίως με το σχολιασμό των αποτελεσμάτων της ανάλυσής μας επιλέγουμε να ποσοτικοποιούμε τα δεδομένα μας για κάθε κριτήριο χωρίς τους σχετικούς συντελεστές διόρθωσης και χωρίς τις σχετικές σταθμίσεις που αναφέρθηκαν κατά την περιγραφή των κριτηρίων. Μια διαφοροποίηση σε αυτή την επιλογή θα κάνουμε μόνο για το κριτήριο του Βιογραφικού /ΤεχνοκρατικήςΕμπειρίας του υποψηφίου, καθώς η στάθμιση που επιλέγεται μεταβάλλει αναλογικά το μετρούμενο αντικειμενικά ποσοτικό κριτήριο⁴ εφόσον διαθέτει το πρόσθετο χαρακτηριστικό (pHd) ο υποψήφιος.

Τέλος, επιλέγουμε συγκριτικώς διακριτή αλλά όχι αναλογική κατηγοριοποίηση των μορίων αξιολόγησης των υποψήφίων Υπουργών. Για να γίνει κατανοητή η μεθοδολογική μας προσέγγιση χρησιμοποιούμε ως παράδειγμα το κριτήριο της σταυροληψίας: Βάσει του κριτηρίου αυτού καταγράφουμε τον αριθμό των ψήφων που έλαβε ο κάθε υποψήφιος, τον διαιρούμε με το άθροισμα των ψήφων όλων των συνυποψηφίων του Υπουργών, και κατατάσσουμε όλους τους υποψήφιους με **αντίστροφη σειρά**. Έτσι, ο υποψήφιος με τις περισσότερες ψήφους λαμβάνει πέντε (5) βαθμούς στο κριτήριο της σταυροληψίας, ο αμέσως επόμενος τέσσερις κ.ο.κ.

Με τον τρόπο αυτό η σύγκριση των υποψηφίων μεταξύ τους, σε κάθε κριτήριο, γίνεται με αυτοματοποιημένο τρόπο χωρίς να υπεισέρχεται η υποκειμενική προτίμηση του αποφασίζοντος για το πρόσωπο του οποίου υποψηφίου σε δεδομένο κριτήριο.

Αυτή η μεθοδολογική προσέγγιση μπορεί να χαρακτηριστεί ως κανονιστική, μιας και εφόσον κάνουμε δεκτή αυτή τη **συγκριτικώς διακριτή αλλά όχι αναλογική κατηγοριοποίηση των**

² Ν. 1558/1985, άρθρο 1, παρ. 3, σύμφωνα με το οποίο οι αποφάσεις στο Υπουργικό Συμβούλιο λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών.

³ Σύμφωνα με το άρθρο 85 του Συντάγματος: «Τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, καθώς και οι Υφυπουργοί είναι συλλογικώς υπεύθυνοι για τη γενική πολιτική της Κυβέρνησης και καθένας από αυτούς για τις πράξεις ή παραλείψεις της αρμοδιότητάς του...»

⁴ **Σημειώνεται, ότι ακόμα και η απόφαση να σταθμιστεί ένα αντικειμενικά μετρήσιμο ποσοτικό χαρακτηριστικό με κάποιο άλλο επίσης αντικειμενικά μετρήσιμο ποσοτικά, αποτελεί μια ποιοτική επιλογή του αποφασίζοντος.**

υποψηφίων για κάθε κριτήριο, και με δεδομένο ότι η συγκριτική κατάταξη του όποιου υποψηφίου του προσδίδει τις μονάδες που αντιστοιχούν στην κατάταξη αυτή για κάθε κριτήριο, δεν υπεισέρχονται άλλες υποκειμενικές αξιολογήσεις κατά τη μοριοδότηση κάθε κριτηρίου.

Για λόγους πληρέστερης κατανόησης περιγράφουμε και τη διαδικασία μοριοδότησης του κάθε υποψηφίου για το δεύτερο κριτήριο, που σχετίζεται με τον αριθμό των εδρών που αντιστοιχούν στην εκλογική Περιφέρεια από την οποία εξελέγει. Έτσι, οι έδρες της Περιφέρειας από την οποία εξελέγει ο κάθε υποψήφιος διαιρούνται με το άθροισμα των εδρών των Περιφερειών από τις οποίες εξελέγησαν όλοι οι υποψήφιοι και με βάση το μέγεθος του κλάσματος λαμβάνει ο καθένας μια σειρά κατάταξης. Επειδή, η συνάρτηση είναι φθίνουσα (θεωρούμε ότι όσο λιγότερες είναι οι έδρες που αντιστοιχούν σε κάθε Περιφέρεια, τόσο κρισιμότερες θεωρούνται αυτές για την ανάδειξη κοινοβουλευτικών πλειοψηφιών), όσο μικρότερο είναι το κλάσμα (έδρες υποψηφίου/άθροισμα εδρών όλων των υποψηφίων) τόσο δυσμενέστερη θα είναι η κατάταξη του υποψηφίου. Όμως, δυσμενέστερη κατάταξη σε μια σειρά κατάταξης από το 1 έως το 5 σημαίνει ότι τελευταίος κατατασσόμενος (δηλ. ο 5^{ος}) λαμβάνει και τον μέγιστο αριθμό μορίων (5) κ.ο.κ.

Από τα ανωτέρω γίνεται εμφανές ότι η σύγκριση των υποψηφίων για κάθε ένα εκ των κριτηρίων γίνεται βάσει της σειράς κατάταξης που κατέλαβε ο καθένας σε σχέση με τους υπολοίπους και βάσει της ίδιας αντικειμενικής μονάδας μέτρησης (έναν βαθμό για κάθε σειρά κατάταξης). Όταν το κριτήριο είναι αύξουσα συνάρτηση αντιστρέφουμε τη σειρά κατάταξης ώστε αυτός με τις περισσότερες μονάδες στο κριτήριο να λάβει τους περισσότερους βαθμούς, ενώ αν το κριτήριο είναι φθίνουσα συνάρτηση διατηρούμε τη σειρά κατάταξης βάσει των μορίων.

Όταν λοιπόν σε έναν δεδομένο Πίνακα σύγκρισης για ένα συγκεκριμένο κριτήριο καλούμαστε να αποδώσουμε βαθμό προτίμησης μεταξύ δύο υποψηφίων δεν έχουμε παρά να συγκρίνουμε τη σειρά κατάταξης και συνεπώς τους βαθμούς που έλαβαν οι υποψήφιοι και εφόσον ο υποψήφιος της γραμμής έχει περισσότερες μονάδες από τον υποψήφιο της στήλης αφαιρούμε (για να υπολογίσουμε τη διαφορά), ενώ αν ο υποψήφιος της γραμμής έχει λιγότερες μονάδες από τον υποψήφιο της στήλης διαιρούμε (για να υπολογίσουμε το κλάσμα). **Η διαφορά ή το πηλίκο, αντίστοιχα, αποτελούν το μέγεθος δυαδικής συγκριτικής (προτίμησης) των υποψηφίων ως προς το κριτήριο.**

Τονίζεται ότι με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι ο Λόγος Συνέπειας ($CR=CI/RI$) σε κάθε πίνακα κριτηρίων λαμβάνει βαθμούς κάτω του αποδεκτού ορίου ($CR<0,1$), και επιβεβαιώνεται έτσι η μεταβατικότητα των προτιμήσεων του αποφασίζοντος για το κάθε κριτήριο. **Συνεπώς, με τη συγκεκριμένη μεθοδολογική προσέγγιση απαλείφουμε τον κίνδυνο εμφάνισης μη μεταβατικών προτιμήσεων και αυτοματοποιούμε τη συμπλήρωση των πεδίων των δυαδικών Πινάκων σύγκρισης για κάθε κριτήριο.**

Για τις ανάγκες του παραδείγματός μας, έστω ότι τα μετρήσιμα ποσοτικά χαρακτηριστικά των υποψηφίων για κάθε κριτήριο, έχουν ως εξής:

Κριτήρια	Μονάδα Μέτρησης	Υποψ. Α	Υποψ. Β	Υποψ. Γ	Υποψ. Δ	Υποψ. Ε
Σταυροληψία	αριθμός ψήφων	120.000	20.000	36.000	42.000	50.000
Εκλογική Περιφέρεια	συν. αριθμός εδρών Περιφέρειας	6	1	3	6	9
Πολιτική Σταδιοδρομία	έτη κοινοβουλ. Δράσης	12	5	15	10	6
Τεχνοκρατική Εμπειρία*	σταθμισμένα έτη επαγγελματιερ σε αντικ. σχετικό με το χαρτοφυλακιο	7,8	20	15	11,7	0
καθαρά έτη		6	20	15	9	0
phD στο αντικείμενο		ΝΑΙ	ΌΧΙ	ΌΧΙ	ΝΑΙ	ΌΧΙ
Προσήλωση στον Πρόεδρο**		3	2	0	3,5	5

*Τα καθαρά έτη τεχνοκρατικής εμπειρίας πολλαπλασιάζονται με 1,3 εφόσον ο υποψήφιος κατέχει διδακτορικό δίπλωμα (phD) συναφές με το αντικείμενο του χαρτοφυλακίου για το οποίο αξιολογείται. Έτσι, για τον πρώτο υποψήφιο: $6 \times 1,3 = 7,8$ σταθμισμένα έτη επαγγελματικής εμπειρίας.

** Για τους βαθμούς προσήλωσης στον Πρόεδρο οι τιμές είναι από μηδέν (ο υποψήφιος προέρχεται από μειοψηφούσα εσωκομματική τάση - Καμία προσήλωση στον Πρόεδρο) μέχρι πέντε (ο υποψήφιος είναι απολύτως προσηλωμένος στον Πρόεδρο).

Ενώ η σχετική τους κατάταξη για κάθε κριτήριο έχει ως εξής:

	Αύξουσα	Φθίνουσα	Αύξουσα	Αύξουσα	Αύξουσα
Κριτήρια	Σταυροληψία	Εκλογική Περιφέρεια	Πολιτική Σταδιοδρομία	Τεχνοκρατική Εμπειρία	Προσήλωση στον Πρόεδρο
Υποψήφιος Α	0,448	0,240	0,250	0,143	0,222
Υποψήφιος Β	0,075	0,040	0,104	0,367	0,148
Υποψήφιος Γ	0,134	0,120	0,313	0,275	0,000
Υποψήφιος Δ	0,157	0,240	0,208	0,215	0,259
Υποψήφιος Ε	0,187	0,360	0,125	0,000	0,370
	1	1	1	1	1
Βαθμοί=	1/rank	rank	1/rank	1/rank	1/rank
Υποψήφιος Α	5	2	4	2	3
Υποψήφιος Β	1	5	1	5	2
Υποψήφιος Γ	2	4	5	4	1
Υποψήφιος Δ	3	2	3	3	4
Υποψήφιος Ε	4	1	2	1	5

Η σχετική σειρά κατάταξης σε κάθε κριτήριο μετατρέπεται σε συγκριτικό βαθμό (μόρια) στον Πίνακα Δυαδικών Συγκρίσεων του κάθε κριτηρίου. Εφόσον ο υποψήφιος γραμμής έχει υψηλότερο σχετικό βαθμό από τον υποψήφιο στήλης, λαμβάνεται η διαφορά και εφόσον ισχύει το αντίστροφο λαμβάνουμε το πηλίκο. Αυτή η αλγοριθμική ακολουθία επιτρέπει την αυτόματη συμπλήρωση των Δυαδικών Πινάκων Σύγκρισης των υποψηφίων για κάθε κριτήριο⁵.

⁵ Η αυτοματοποιημένη αλγοριθμική διαδικασία συμπλήρωσης των δυαδικών πινάκων σύγκρισης των υποψηφίων για κάθε κριτήριο, φαίνεται στο συνημμένο αρχείο: «Ο Πρωθυπουργός Επιλέγει Υπουργό_A.xlsx»

Έτσι, οι Δυναμικοί Πίνακες συγκρίσεων για κάθε κριτήριο, βάσει της σχετικής κατάταξης των υποψηφίων στο δεδομένο κριτήριο, έχουν ως εξής:

Σταυροληψία					
	Υποψήφιος Α	Υποψήφιος Β	Υποψήφιος Γ	Υποψήφιος Δ	Υποψήφιος Ε
Υποψήφιος Α	1,00	4,00	3,00	2,00	1,00
Υποψήφιος Β	0,25	1,00	0,50	0,33	0,25
Υποψήφιος Γ	0,33	2,00	1,00	0,67	0,50
Υποψήφιος Δ	0,50	3,00	1,50	1,00	0,75
Υποψήφιος Ε	1,00	4,00	2,00	1,33	1,00

n= 5

R1= 1,12 για 5 κριτήρια

λmax= 5,026358235

CI= 0,00659 Δείκτης συνέπειας

CR= 0,005884 Λόγος συνέπειας

Εκλογική Περιφέρεια					
	Υποψήφιος Α	Υποψήφιος Β	Υποψήφιος Γ	Υποψήφιος Δ	Υποψήφιος Ε
Υποψήφιος Α	1,00	0,40	0,50	1,00	1,00
Υποψήφιος Β	2,50	1,00	1,00	3,00	4,00
Υποψήφιος Γ	2,00	1,00	1,00	2,00	3,00
Υποψήφιος Δ	1,00	0,33	0,50	1,00	1,00
Υποψήφιος Ε	1,00	0,25	0,33	1,00	1,00

n= 5

R1= 1,12 για 5 κριτήρια

λmax= 5,03865602

CI= 0,009664005 Δείκτης συνέπειας

CR= 0,008628576 Λόγος συνέπειας

Πολιτική Σταδιοδρομία					
	Υποψήφιος Α	Υποψήφιος Β	Υποψήφιος Γ	Υποψήφιος Δ	Υποψήφιος Ε
Υποψήφιος Α	1,00	3,00	0,80	1,00	2,00
Υποψήφιος Β	0,33	1,00	0,20	0,33	0,50
Υποψήφιος Γ	1,25	5,00	1,00	2,00	3,00
Υποψήφιος Δ	1,00	3,00	0,50	1,00	1,00
Υποψήφιος Ε	0,50	2,00	0,33	1,00	1,00

n= 5

R1= 1,12 για 5 κριτήρια

λmax= 5,05224944

CI= 0,013062 Δείκτης συνέπειας

CR= 0,011663 Λόγος συνέπειας

Τεχνοκρατική Εμπειρία					
	Υποψήφιος Α	Υποψήφιος Β	Υποψήφιος Γ	Υποψήφιος Δ	Υποψήφιος Ε
Υποψήφιος Α	1,00	0,40	0,50	0,67	1,00
Υποψήφιος Β	2,50	1,00	1,00	2,00	4,00
Υποψήφιος Γ	2,00	1,00	1,00	1,00	3,00
Υποψήφιος Δ	1,50	0,50	1,00	1,00	2,00
Υποψήφιος Ε	1,00	0,25	0,33	0,50	1,00

n= 5

R1= 1,12 για 5 κριτήρια

λ_{max} = 5,054706255

CI= 0,013676564 Δείκτης συνέπειας

CR= **0,012211218** Λόγος συνέπειας

Προσήλωση στον Πρόεδρο					
	Υποψήφιος Α	Υποψήφιος Β	Υποψήφιος Γ	Υποψήφιος Δ	Υποψήφιος Ε
Υποψήφιος Α	1,00	1,00	2,00	0,75	0,60
Υποψήφιος Β	1,00	1,00	1,00	0,50	0,40
Υποψήφιος Γ	0,50	1,00	1,00	0,25	0,20
Υποψήφιος Δ	1,33	2,00	4,00	1,00	0,80
Υποψήφιος Ε	1,67	2,50	5,00	1,25	1,00

n= 5

R1= 1,12 για 5 κριτήρια

λ_{max} = 5,085840777

CI= 0,02146 Δείκτης συνέπειας

CR= **0,019161** Λόγος συνέπειας

Παρατηρούμε ότι με τη μεθοδολογία μοριοδότησης των υποψηφίων που επιλέξαμε επιτύχαμε οι λόγοι συνέπειας ($CR \ll 0,1$) να διασφαλίζουν με κανονιστικό και αυτόματο τρόπο τη μεταβατικότητα των προτιμήσεων για κάθε κριτήριο.

Στον Πρωθυπουργό αφήσαμε να καθορίσει το πλέον κρίσιμο και ουσιαστικό για την εκλογή του κατάλληλου υποψηφίου, που είναι ο **καθορισμός της βαρύτητας** του κάθε κριτηρίου ή σε περισσότερο τεχνική διάλεκτο: η δυαδική σύγκριση των κριτηρίων.

Η επιλογή της βαρύτητας των κριτηρίων είναι μια αμιγώς υποκειμενική κρίση που σχετίζεται με πολιτικούς λόγους, με προτιμήσεις, με κατασταλαγμένες πεποιθήσεις ή ακόμα-ακόμα με το ένστικτο ή την πολιτική αίσθηση του αποφασίζοντος, οι οποίες, σε κάθε περίπτωση, μεταβάλλονται βάσει της πολιτικής συγκυρίας, του εκλογικού χρόνου κ.ά. παραγόντων.

Η βαρύτητα των κριτηρίων είναι ο ουσιαστικότερος όρος για την τελική κατάταξη των υποψηφίων. Επειδή, όμως, η δυαδική σύγκριση των κριτηρίων δεν μεταβάλλει τη δυαδική

σύγκριση των υποψηφίων, η οποία μεταβολή της βαρύτητας των κριτηρίων αφήνει ανεπηρέαστους του δυαδικούς πίνακες σύγκρισης των υποψηφίων για κάθε κριτήριο.

Έστω λοιπόν ότι ο Πρωθυπουργός της ανάλυσής μας επιλέγει τις κατωτέρω βαρύτητες μεταξύ των κριτηρίων:

	Σταυροληψία	Εκλογική Περιφέρεια	Πολιτική Σταδιοδρομία	Τεχνοκρατική Εμπειρία	Προσήλωση στον Πρόεδρο
Σταυροληψία	1,00	1,00	5,00	1,00	2,00
Εκλογική Περιφέρεια	1,00	1,00	4,00	2,00	2,00
Πολιτική Σταδιοδρομία	0,20	0,25	1,00	0,50	0,25
Τεχνοκρατική Εμπειρία	1,00	0,50	2,00	1,00	0,50
Προσήλωση στον Πρόεδρο	0,50	0,50	4,00	2,00	1,00

Η ανωτέρω δυαδική σύγκριση των κριτηρίων συνεπάγεται τις εξής ποσοστιαίες αναλογίες:

Σταυροληψία	27,843%
Εκλογική Περιφέρεια	29,670%
Πολιτική Σταδιοδρομία	6,278%
Τεχνοκρατική Εμπειρία	15,798%
Προσήλωση στον Πρόεδρο	20,412%
Σύνολο	100%

Έτσι, ο Πρωθυπουργός του παραδείγματός μας αποδίδει τη μεγαλύτερη βαρύτητα στο κριτήριο που σχετίζεται με την κρισιμότητα (για την επίτευξη κοινοβουλευτικών πλειοψηφιών) της εκλογικής Περιφέρειας και στους σταυρούς προτίμησης που συγκέντρωσε ο Βουλευτής. Σημαντική κρίνει την προσήλωση του Βουλευτή, ενώ μικρότερη βαρύτητα στην κρίση του λαμβάνει η Τεχνοκρατική Εμπειρία του υποψηφίου στο αντικείμενο του χαρτοφυλακίου για το οποίο αξιολογείται. Τέλος, το κριτήριο της πολιτικής σταδιοδρομίας (έτη κοινοβουλευτικής δράσης ή/και έτη ενασχόλησης με τα κοινά στην Περιφερειακή και την Τοπική αυτοδιοίκηση) του Βουλευτή φαίνεται να αποτελεί το κριτήριο με τη λιγότερη αξία.

Βάσει των ενδεικτικών κριτηρίων που επιλέχθηκαν, της σχετικής τους βαρύτητας, και βάσει της μεθοδολογίας δυαδικής σύγκρισης που αναπτύξαμε, η κατάταξη των υποψηφίων έχει ως εξής:

	Σειρά Κατάταξης
Υποψήφιος Β	1
Υποψήφιος Γ	2
Υποψήφιος Ε	3
Υποψήφιος Α	4
Υποψήφιος Δ	5

Αξίζει να επισημανθούν τα εξής:

Ο υποψήφιος Β, που κατατάσσεται πρώτος, προέρχεται από μονοεδρική Περιφέρεια, έχει συγκεντρώσει τους λιγότερους σταυρούς προτίμησης σε σχέση με τους λοιπούς αξιολογούμενους, δεν έχει διδακτορικό δίπλωμα στο αντικείμενο του χαρτοφυλακίου, αλλά έχει 20ετή ενασχόληση με σχετικό αντικείμενο, έχει τη μικρότερη πολιτική σταδιοδρομία και μέτρια προσήλωση στο Πρόεδρο.

Ο υποψήφιος Α, με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης σε σχέση με όλους τους αξιολογούμενους, με διδακτορικό στο αντικείμενο του χαρτοφυλακίου, με πολυετή κοινοβουλευτική παρουσία και με μεγαλύτερο βαθμό προσήλωσης στον Πρόεδρο (σε σχέση με τον πρώτο) κατατάσσεται μόλις στην τέταρτη θέση. Το κριτήριο που επηρεάζει δραστικά την τελική του κατάταξη στην προτίμηση του Πρωθυπουργού είναι ότι προέρχεται από πολυεδρική εκλογική Περιφέρεια, που όπως ειπώθηκε (θεωρήθηκε) το συγκριτικά σημαντικότερο στοιχείο με συντελεστή βαρύτητας 29,5% περίπου.

Μη μεταβαλλομένων των λοιπών συνθηκών (*ceteris paribus*, δηλ. χωρίς να μεταβληθούν τα χαρακτηριστικά των υποψηφίων) τι θα γινόταν αν ο Πρωθυπουργός διαφοροποιούσε τις βαρύτητες των κριτηρίων;

Έστω λοιπόν ότι ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης μεταβάλει τις βαρύτητες των κριτηρίων και επιλέγει:

Νέες Βαρύτητες

Σταυροληψία	38,803%
Εκλογική Περιφέρεια	23,703%
Πολιτική Σταδιοδρομία	13,720%
Τεχνοκρατική Εμπειρία	10,234%
Προσήλωση στον Πρόεδρο	13,541%

Παλαιές Βαρύτητες

Σταυροληψία	27,843%
Εκλογική Περιφέρεια	29,670%
Πολιτική Σταδιοδρομία	6,278%
Τεχνοκρατική Εμπειρία	15,798%
Προσήλωση στον Πρόεδρο	20,412%

Επισημαίνεται ότι η μεταβολές στις βαρύτητες των κριτηρίων δεν μεταβάλουν τους δυαδικούς πίνακες σύγκρισης των υποψηφίων για κάθε κριτήριο και συνεπώς οι σχετικές σειρές κατάταξης που έχουν οι υποψήφιοι σε κάθε κριτήριο παραμένουν αμετάβλητες.

Η νέα σειρά κατάταξης διαφοροποιείται ως κατωτέρω⁶:

Νέες Σειρά Κατάταξης

	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
Υποψήφιος Α	1
Υποψήφιος Ε	2
Υποψήφιος Γ	3
Υποψήφιος Δ	4
Υποψήφιος Β	5

Παλαιά Σειρά Κατάταξης

	ΚΑΤΑΤΑΞΗ
Υποψήφιος Β	1
Υποψήφιος Γ	2
Υποψήφιος Ε	3
Υποψήφιος Α	4
Υποψήφιος Δ	5

⁶ Στο συνημμένο αρχείο: «Ο Πρωθυπουργός Επιλέγει Υπουργό_B.xls» εμφανίζονται αναλυτικά τα σχετικά στοιχεία υπολογισμών.

Βλέπουμε λοιπόν ότι μεταβάλλοντας ο Πρωθυπουργός τη σχετική βαρύτητα των κριτηρίων διαφοροποιείται εξ' ολοκλήρου η σειρά κατάταξης των Υποψηφίων. Ειδικότερα, με τη νέα στάθμιση ο **Υποψήφιος Α** έρχεται πρώτος (ενώ με την παλαιά στάθμιση ήταν τέταρτος), και ο Υποψήφιος Β καταλαμβάνει την πέμπτη σειρά (ενώ με την παλαιά στάθμιση ερχόταν πρώτος) στην κανονιστική αξιολόγηση του Πρωθυπουργού.

Συνοπτικά, με τη βοήθεια της Αναλυτικής Ιεραρχικής Διαδικασίας καθορίσαμε έναν ενδεικτικό αριθμό κριτηρίων που υποθέσαμε ότι λαμβάνει υπόψη του ο αποφασίζων, προκειμένου να εκπληρώσει το στόχο που θέσαμε (δηλ. να επιλέξει Υπουργό για δεδομένο χαρτοφυλάκιο). Προσδιορίσαμε ενδεικτικά έναν αριθμό επικρατέστερων υποψηφίων, οι οποίοι αξιολογούνται βάσει των κριτηρίων που επιλέξαμε. Καθορίσαμε έναν αυτοματοποιημένο τρόπο για να προσδιορίσουμε τη σχετική κατάταξη του κάθε υποψηφίου σε καθένα από τα κριτήρια. Η συγκριτικώς διακριτή αλλά όχι αναλογική μέθοδος που εφαρμόσαμε, μας διασφαλίζει αβίαστα (και αυτόματα) αποδεκτούς λόγους συνέπειας ($CR < 0,1$) στη δυαδική σύγκριση των υποψηφίων για κάθε κριτήριο, κάτι που μας επιτρέπει να πολλαπλασιάσουμε τον αριθμό των κριτηρίων που επιλέγουμε καθώς και τον αριθμό των αξιολογούμενων. Τέλος, αναδείξαμε το πόσο κρίσιμος είναι ο καθορισμός των σχετικών προτιμήσεων μεταξύ των κριτηρίων (Δυαδικός Πίνακας Σύγκρισης Κριτηρίων).